

MGNIE (28) *sb n*

-enie (26), -enie (2).

Pierwsze e jasne; teksty nie oznaczają -é.

sg *N* mgnieni(e) (9). \diamond *D* mgnieniu (1). \diamond *A* mgnieni(e) (3). \diamond *I* mgnieni(e)m (2). \diamond *L* mgnieniu (13).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVII w. s.v. mgnąć.

Bardzo szybki, ledwie dostrzegalny ruch (28) :

[*W porównaniu: Oto/ Narodowie (iemu przyrownáni łą) iáko kropla z wiaderká/ á iáko mgnienie iężyczká v wági/ poczytáne łą Leop Is 40/15 (Linde).]*

a. *Ruch powieką; nictus (oculi) Murm, Mymer¹, BartBydg, Mącz, Cn; nictatio Mącz, Cn; vigilamen a. motus palpebrarum BartBydg; coniectus oculorum Mącz (28) :*

Wyrażenie: »mgnienie oka, okiem« [szyk 5 : 1] (4 : 2): Murm 14; Mymer¹ 5; BartBydg 68b, 98; Nictus, Mruganie álbo mgnienie oczimá. Nictatio idem. Mącz 248b, 162b.

α. *Ruch powieki stanowiący znak życzenia, rozkazu (4) : GrabowSet V4; Vczyń mię pobożnym y pokornym vcźniem twym/ [...] ábych vgadzał káždemu mgnieniu twoiemu. LatHar 593;*

Wyrażenie: »oka mgnienie« [szyk 1 : 1] (2): Leop 2.Mach 8/18; PAnie/ co burzliwe morze/ łowem łkromiłz/ A vłpokoione oká mgnieniem gromiłz GrabowSet C.

Wyrażenie przyimkowe: »w mgnieniu oka« (1):

~ *Szereg: »w jednym mgnieniu oka a w jednym skinieniu« (1): my zász w Włfechmocnym Pánie/ ktory może [...] włlyftek łwiát w iednym mgnieniu oká/ á w iednym łkinieniu [uno nutu] zgłádzic/ łwe duffáne pokłádamy. Leop 2.Mach 8/18. ~*

β. *Wyrażenie: »mgnienie oka, okiem« = czas potrzebny do mrugnięcia powieką, jeden moment, chwila; momentum Mącz, Calag; (unum) punctum temporis Mącz, Cn; horae momentum Mącz; tempus minimum Calag; momentum temporis Cn [szyk 12 : 6] (17 : 1) : Mącz 230b, 331c; Augenblick. Mgnienie oká/ et by mignął. Momentum. Tempus minimum. Calag 45a.*

Wyrażenia przyimkowe: »w(e) mgnieniu oka, we mgnienie oka, w oku mgnieniu« = w jednym momencie; momento (temporis) Mącz, Cn; in puncto temporis, repente PolAnt; in momento (temporis), uno momento Vulg [szyk 9 : 4] (11 : 1 : 1): vkázál mu [diabeł Jezusowi] włzyftki kroléłtwa tego łwiata w mgnieniu oka (marg) punktćiku czału (–) MurzNT Luc 4/5; Leop Sap 18/12, Dan 14/41, Lue 4/5, ZZ; BibRadz Thren 4/6; Momento temporis, W oku mgnieniu. Mącz 230b; co przez one łześć dni [Bóg] łpráwić raczył/ mógł we mgnieniu oká łtworzić LeovPrzep G4v; BudBib Sap 18/12; SkarŻyw 252; Calep 671a.

~ *Szereg: »barzo prędko (a. zarazem), (i) we mgnieniu (a. mgnienie) oka« = in momento, in ictu oculi PolAnt, Vulg (2): BudNT 1.Cor 15/52; Bárzo prędko/ we mgnienie oká/ ná trąbę ołtáteczną (ábowiemći zátąbi) á vmárli powłtaną niełkázonymi WujNT 1.Cor 15/52. ~*

»(jako) na mgnienie oka« = *na moment, na krótki czas* [szyk 1 : 1] (2): Gniewałem fię iáko ná mgnienie oká in momento/ [...] álem fię zmiłował nád thobą wiecznym miłofierdziem/ mowi Pan BibRadz Is 54/8, I 1a marg.

Synonimy: a. mrugnienie; β. chwilka, punktik.

Cf **[MGNAĆ], OCEMGNIENIE**

ZCh